

Nekādu sarkano paklāju, kamēr lido raķetes. Agresijas normalizēšanas bīstamība.

Jau rit piektais gads, kopš Krievija ir uzsākusi pilna mēroga, neizprovocētu karu pret Ukrainu. Šis karš ir kļuvis tehnoloģiski sarežģītāks un nāvējošāks. Katru nakti Krievijas raķetes un bezpilota lidaparāti bombardē Ukrainas pilsētas. Krievija izmanto desmitgades aukstāko ziemu kā ieroci.

Tomēr Krievijas karš cieš neveiksmi. Kremlis nav sasniedzis savus kara mērķus. Pretēji propagandai, Krievijas ekonomika brūk, zaudējumi ir milzīgi, bet panākumi joprojām ir minimāli. Saskaņā ar CSIS¹ datiem, kopš 2022. gada februāra Krievijas bruņotie spēki ir zaudējuši vairāk nekā 1,2 miljonus karavīru – vairāk nekā jebkura cita lielvara kopš Otrā pasaules kara. Nozīmīgākajās ofensīvās Krievijas karaspēks pārvirzās uz priekšu tikai 15–70 metrus dienā.

Ārpus kaujaslauka noris klusāks process: Krievijas pakāpeniska atgriešanās normālā starptautiskajā dzīvē.

Šī ir Kremļa stratēģija. Ar kultūras, sporta, diplomātijas un biznesa palīdzību Maskava pārbauda, cik daudz leģitimitātes un piekļuves tā var atgūt, nemainot savus kara mērķus. Formulējums ir rūpīgi izvēlēts: humāns, apolitisks, "neitrāls". Soļi ir pakāpeniski. Bet mērķis ir stratēģisks: atgriezties globālajā dzīvē, it kā šis karš būtu bijis tikai īslaicīgs traucējums.

Starptautiskās Olimpiskās komitejas lēmums atļaut Krievijas un Baltkrievijas sportistiem piedalīties 2026. gada ziemas paralimpiskajās spēlēs ar savu valstu karogiem un himnām – pirmo reizi vairāk nekā desmit gadu laikā – ir simbolisks. Tas atjauno Krievijas starptautisko klātbūtni, bet karš joprojām turpinās.

Spilgts piemērs tam, ka "neitralitāte" ir nevienlīdzīga: pat tur, kur Krievijai joprojām ir oficiāli liegts piedalīties, tās sportisti startē zem neitrālā karoga. Vienlaikus Ukrainas skeletoņists Vladislavs Heraskevičs tika diskvalificēts par ķiveres valkāšanu, godinot karā nogalinātos ukraiņus. Tas ir dubultstandarts.

Krievija nav tikai Ukrainas problēma. Tā ir globāls drauds drošībai. Tā vervē algotņus no Āfrikas, Āzijas, Tuvajiem Austrumiem, Austrumeiropas, Centrālās Āzijas un Latīņamerikas – bieži vien izmantojot maldinošas vai piespiedu metodes. Tās "ēnu flote" apdraud jūras drošību un vidi. Tās hibrīdkara metodes – kiberuzbrukumi, dezinformācija, sabotāža un migrācijas instrumentalizācija – saasina globālo drošības situāciju. Tās partnerattiecības ar autoritāriem režīmiem veicina ieroču un divējāda lietojuma tehnoloģiju pārvietošanu. Tās manipulācijas ar enerģijas eksportu, pārtikas piegādes ķēžu traucējumi un sankciju apiešanas tīkli paplašina tās agresiju tālu ārpus Ukrainas robežām.

Miers var tikt panākts tikai ar spēku. Tas prasa disciplīnu trijos veidos:

Pirmkārt, jāpanāk Krievijas un Baltkrievijas izolācija. Tirdzniecība, kas finansē agresiju, ir jāizbeidz. Atkarība no Krievijas enerģijas ir jāizbeidz. Nekādas atgriešanās pie ierastās sadarbības – ne ar Krieviju, ne ar tās atbalstītājiem. Nekādu sarkano paklāju, kamēr lido raķetes.

Neitralitāte kara apstākļos nav neitralitāte. Tā ir iecietība. Agresorvalstis tiecas pēc leģitimitātes tikpat dedzīgi, kā pēc jaunām teritorijām. Baltijas valstīm ir vēsturiska pieredze šajā jomā.

Otrkārt, jāpastiprina spiediens. Sankcijas darbojas un tās ir jāpastiprina. Pasākumi pret Krievijas ēnu floti liecina, ka to apiešanu var ierobežot, izmantojot jūras uzraudzību, kontroles pasākumus un mērķtiecīgas sankcijas. Ir jānovērš nepilnības, kas to pieļauj. Sankciju apiešana, izmantojot trešās valstis, ir nekavējoties jānovērš. Ir jāierobežo ieņēmumi no naftas un citiem dabas resursiem. Vīzu un ceļošanas politikai jābūt pārredzamai. Mērķtiecīgi tarifi var pastiprināt ietekmi uz Krieviju. Spiediens jāizdara sistemātiski, nevis periodiski.

¹ [Krievijas graužošais karš Ukrainā](#)

Treškārt, sarunās nedrīkst piesolīt Krievijai to, ko tā nevar iegūt kaujas laukā. Jāignorē Kremļa miesnieka iebiedēšanas mēģinājumi. Atbildība nav brīvprātīga. Iesaldētie Krievijas aktīvi ir jāapstrādā saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, vienlaikus nodrošinot, ka Krievija samaksā par savu agresiju. Suverenitāte un teritoriālā integritāte nav tirgošanās objekts. Katrs balsojums, katra sankciju kāрта, katra stingrāka rīcība liecina, vai šie principi joprojām ir spēkā.

Šodien, 2026. gada 24. februārī, ANO Ģenerālās asamblejas ārkārtas sēdē dalībvalstis balsos par rezolūciju, kas atbalsta ilgstošu mieru Ukrainā. Nav neviena valsts, kas vēlētos mieru vairāk par Ukrainu. Taču miera nebūs, ja piekāpsimies agresijai. Šī balsošana attieksies uz suverenitātes un teritoriālās integritātes pamatprincipiem.

Ir tikai viens ceļš uz ilgstošu mieru. Krievijai ir jāpārtrauc agresija, jāatsauc spēki no Ukrainas suverēnās teritorijas un jāievēro starptautiski atzītas robežas. Tikai tad varēs atjaunot normālas attiecības. Līdz tam nav iespējama atgriešanās pie normālā. Nekādu sarkano paklāju, kamēr lido raķetes.